

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla dr. Gerencsér György ügyvéd által képviselt I.r., II.r. felperesnek, a Jutasi és Társai Ügyvédi Iroda, dr. Szalay Péter ügyvéd által képviselt alperes ellen, határozat megtámadása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2010. szeptember 16. napján meghozott 19.P.20.543/2010/9. számú ítélete ellen az alperes részéről 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg együttesen I-II. rendű felperesnek 15.000 (tizenötezer) forint fellebbezési eljárási perköltséget.

A le nem rótt 36.000 (harminchatezer) forint fellebbezési eljárási illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperesek a keresetükben az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény (a továbbiakban: Etv.) 10. § (1) bekezdése alapján a III/2009.12.15. sz. OV. Elnökségi határozatának a megsemmisítését kérték alapszabálysértés miatt.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, elsődlegesen a felperesek keresetösségi jogát vitatta, másodlagosan arra hivatkozott, hogy a kereset elkésztett, határidőn túl

került benyújtásra, továbbá állította, hogy a bíróság érdemi, tartalmi okok vizsgálatára nem jogosult.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével az alperes III/2009.12.15 számú határozatát megsemmisítette. Kötelezte az alperest, fizessen meg az I-II.r. felpereseknek egyetemlegesen 36.000.- forint perköltséget. Megállapította, hogy a pernyertes I-II.r. felperesek a lerótt 27.000.- forint illetéket az alperes illetékmentessége folytán visszaigényelhetik.

Az ítélet indokolása felhívta az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, 7. § (1) bekezdését, 8. § (1) bekezdését, 63. § (1) bekezdését, az Etv. 1. §., 2. § (1) bekezdését, 3. § (1) és (3) bekezdését, 6. § (1) bekezdését, 10. § (1) és (3) bekezdését, 16. § (1) bekezdését, az alperes alapszabályának 23. § (1) bekezdését, 24. § (1)-(5) bekezdéseit, 25. § (1) bekezdését, a Pp. 3. § (5) bekezdését, 4. § (1) bekezdését, 163. §. (1)-(3) bekezdéseit, 164. § (1) bekezdését, 206. § (1) bekezdését. Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy jogalkalmazó szervezetként a bíróság lehetőleg még érintőlegesen sem politizálhat, a bíróságnak érdemben nem lehet feladata, hogy egy politikai párt belső értékviszonyaival, egy politikai párt konkrét ügyben megvalósuló politikai érdekeinek elemzésével foglalkozzon. Az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett Európai Emberi Jogi egyezmény (Római Egyezmény) 13. cikke, az Alkotmány 57. § (5) bekezdése, az Etv. 10. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a feloszlattal érintett (volt) tagok keresetjogi joga az erre vonatkozó határozattal szemben fennáll. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a kereset a jogszabály által előírt határidőben érkezett. A felperesek személyes meghallgatását ebben a vonatkozásban szükségtelennek ítélte meg, mert tény, hogy az alperesi részről az értesítések postára adása 2010. január 25. napján történt meg, az alapszervezet volt alelnökének a szervezet feloszlattáról szóló értesítést 2010. január 21. napján küldték meg, mellyel szemben alperes nem bizonyította, hogy 2009. december 29-ét megelőzően megküldte az értesítést. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján tényként állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a támadott határozat meghozatalára vonatkozó javaslat nem az alapszabály szerint arra feljogosult szervezeti egységtől, vagyis az alapszabály 24. § (1) bekezdése alapján az illetékes t-től vagy az O-tól érkezett, hanem a 2009. november 16-án kelt határozat a S-től származott, amely azonban az adott napon egyáltalán nem ülésezett. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint az alperes alapszabálya értelmében a M. nem gyakorolhatja automatikusan magának a megyei választmánynak a jogosultságait, így a feloszlattal vonatkozó javaslatot sem; az alapszabály 24. § (1) bekezdése egyértelműen elkülöníti a kezdeményezés jogosultságát a javaslattevői jogosultságtól; a szöveg értelmezése alapján a kezdeményezésnek meg kell előznie a javaslatot, és a kezdeményezés nem azonos a javaslattevővel. Rámutatott a Fővárosi Bíróság mint elsőfokú bíróság, hogy a javaslattevőre a t. önmagában nem jogosult, az alapszabály 24. § (1) bekezdés harmadik mondata egyértelműen tartalmazza, hogy a javaslat megtételére vonatkozó kezdeményezésről lehet beszélni. Mindezek alapján arra a következtetésre jutott az elsőfokú bíróság, hogy a konkrét esetben a feloszlattal vonatkozó javaslat arra nem jogosult testülettől

származik, azaz nem felel meg az alapszabályban foglalt feltételeknek. A KGD 1997/264. és a BH. 1998/57. jogesetre is figyelemmel az elsőfokú bíróság az alapszabály megsértésén keresztül törvénysértőnek minősítette az alperes keresettel támadott határozatát, mert a feloszlásra vonatkozó súlyos döntést nem az arra alapszabály szerint feljogosított testület kezdeményezte. Ezért a támadott határozatot az Etv. 16. § alapján megsemmisítette. A perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdés, a kereseti illetékről az 1990. évi XCIII. tv. 5. § (1) bekezdése, 80. § i) pontja alapján határozott.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben elsődlegesen az ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan az ítélet Pp. 252. § (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helytelenül állapította meg, és ennek következtében tévesen állapította meg a jogkövetkezményeket is. Fenntartotta azon álláspontját, hogy a felperesek keresetösségi joga hiányzik. Utalt az alapszabály 24. § (4) bekezdésére. Indokoltnak tartotta volna a felperesek személyes meghallgatását arra, hogy a keresettel támadott határozatról mikor szereztek tudomást. Megítélése szerint a felperesek nyilatkozata szerint is a felperesek abban a tudatban nyújtották be keresetüket, hogy a feloszlásig a szövetség tagjai voltak, de azt követően már nem, míg a felpereseknek a döntésről való tudomásszerzése tekintetében ellentmondásos információk álltak rendelkezésre. Nézete szerint az eljárás során nem került megnyugtató módon tisztázásra, hogy a felperesek számára nyitva álló megtámadási határidőt mely időponttól kellett volna számítani, mely előkérdése lett volna annak, hogy felperesek rendelkeznek-e keresetösségi joggal az ügyben. Jogi álláspontja szerint az alapszabály 24. §-ának rendelkezéseiből nem az egyértelmű, hogy a kezdeményezésre az O-nek és a t-nak van csupán hatásköre, hanem az, hogy e szerveknél kell azt benyújtani; a kezdeményezésre egyebekben az O. és annak elnöksége kivételével a sz. bármely tagja, illetve testülete jogosult, azt az O-nél vagy az illetékes t-nél lehet benyújtani; a feloszlásra vonatkozó javaslat tárgyában külön döntésre nem volt szükség. A felperesek perbeli előadása alapján rámutatott arra, hogy a felperesek összekeverik a helyi szervezet feloszlására vonatkozó szabályokat a helyi szervezet megszüntének megállapítására vonatkozó szabályokkal. Kiemelte, hogy a támadott határozat tartalma politikai kérdés, amellyel a bíróság még érintőlegesen sem foglalkozhat.

A felperesek a fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozták helyes indokai alapján.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította meg a tényállást, abból megalapozott jogi következtetések levonásával

helytálló érdemi döntést hozott. A másodfokú bíróság a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakra mutat rá:

Az Etv. 10. § (1) és (3) bekezdés alapján a párt tagja a párt valamely szervének törvénysértő határozatát a tudomására jutástól számított 30 napon belül a bíróság előtt megtámadhatja, ha a támadott határozat sérti az Etv. valamint és a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény rendelkezéseit.

Az 1989. évi XXXIII. törvény preambulumban kifejtettekre is figyelemmel az Etv. 10. § (1) és (3) bekezdésében meghatározott jogorvoslati jogot nem korlátozza konkrét jogszabályi rendelkezés. Az Etv. 10. § (1) bekezdése a tagsági viszony fennállását kívánja meg a keresetindításhoz, akként, hogy a tagsági viszony fennállására időbeli korlátot nem határoz meg. Egyéb törvényi rendelkezés hiányában és kiterjesztő értelmezés kizártsága következtében a törvényi rendelkezés megfogalmazásából az következik, hogy a törvénysértő határozat megtámadására az a tag jogosult, aki a támadott határozat meghozatalakor tagja volt az alperesi pártnak. Az alperes által sem vitatottan a felperesek tagsági viszonya a keresettel támadott határozat meghozatalának időpontjában fennállt. A keresettel támadott határozat az alapszabály 24. § (4) bekezdés első mondatára figyelemmel a felperesek tagsági viszonyát érintette. Mindezek alapján a felperesek perlési jogosultsága fennállt.

A felperesek megjelölték a támadott határozatról való tudomásszerzésük időpontját, amelyet a tanúvallomások is alátámasztottak. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján tény, hogy a felperesek a határozat meghozatalakor nem értesülhettek magáról a határozatról, így a támadott határozatról csak meghozatalát követően későbbi időpontban szerezhettek tudomást. A tanúvallomások alapján a támadott határozatról tudomásszerzésük csak 2010. januárjában történhetett a felperesek részéről. A felperesi előadással szemben a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése szerint az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a felperesek az alperesi állításnak megfelelő időben szerezhettek tudomást a keresettel támadott határozatról. (BDT 2008/1925.) Az alperes e bizonyítási kötelezettségének az elsőfokú bíróság felhívása ellenére nem tett eleget, holott e miatt még a tárgyalást is elhalasztotta. A felperesek személyes meghallgatása e körben változatlanul sürgősségtelen volt, hiszen attól a nem személyes meghallgatáson tett nyilatkozatukhoz képest eltérő nyilatkozat tétele nem is volt elvárható. Az elsőfokú bíróság ezért az alperes indítványának fogantatását alappal mellőzte. Az alperes további indítványt nem terjesztett elő a határozatról való tudomásszerzés időpontja vonatkozásában. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperesek a törvényi határidőben terjesztették elő keresetüket.

A keresettel támadott határozat törvényességének megítélése során az elsőfokú bíróság helytállóan értelmezte az alperes alapszabályának 24. § rendelkezéseit. A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy az alperesi párt olyan önkormányzattal rendelkező autonóm szervezet, amely az 1989. évi XXXIII. törvény és az Etv. keretei között maga határozza meg működésének szabályait. Az alperes a saját maga által alkotott szabályokhoz, így az alapszabálya rendelkezéseire is kötve van, azoktól nem térhet el. Az alapszabály rendelkezéseinek azok nyelvtani

értelmezésétől eltérő, kiegészítő értelmezésére lehetőség nincs az alperes belső autonómiája, önkormányzatisága folytán. A következetes bírói gyakorlat szerint törvénysértő az alperes eljárása és így az ennek alapján meghozott határozata, amely eljárása során a saját alapszabálya rendelkezéseit nem tartotta be. Amennyiben a keresettel támadott határozat alapszabályi előírások, eljárások megsértésével született, akkor a támadott határozat is törvénysértő, így a határozat törvénysértő jellegének megállapítása és ezért a támadott határozat megsemmisítése indokolt.

Az alperes alapszabálya 24. § (1) és (2) bekezdése szerinti rendelkezésekből következően a kezdeményező, a javaslattevő és a javaslatról döntő nem azonos, ezen belül is a testület nem azonos az elnökséggel. Az alapszabály ezen rendelkezései meghatározott eljárási rendet írnak elő, meghatározott testülethez telepítve meghatározott jogosultságot és meghatározott szervhez telepítve a döntési jogkört. Mindezek kiemelésével az alapszabály rendelkezéseinek helytálló értelmezése alapján jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a helyi szervezet felosztatására a javaslat nem az alapszabály szerint előírt arra jogosulttól származott. Az alperes így nem tartotta be a saját maga által megalkotott alapszabályában meghatározott eljárási rendet. A helyi szervezet felosztatására irányuló eljárása ezért alapszabálysértő volt. Az alapszabály megsértése önmagában törvénysértés. Így az alapszabálysértő eljárás eredményeként meghozott, keresettel támadott határozat is törvénysértő. Ezért a törvénysértő határozatot megalapozottan semmisítette meg az elsőfokú bíróság.

A Fővárosi Ítéltábla a kifejtett indokok alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdés értelmében helybenhagyta.

Fellebbezéssel felperesek nem támadták az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezését, a javukra megítélt perköltség összegét. Ezért a másodfokú bíróság fellebbezés hiányában nem érinthette az elsőfokú bíróság perköltségre vonatkozó rendelkezését.

A másodfokú bíróság a fellebbezési eljárási költség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján határozott, melyben elszámolta a felpereseket képviselő ügyvéd díját a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (2) (5) bekezdés alapján.

Az alperes illetékmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illeték viseléséről az 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdés alapján alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 14. § szerint rendelkezett a másodfokú bíróság.

Budapest, 2011. február 3.

. Lizák Tibor sk.
a tanács elnöke
. Merőtey Anikó sk.
sk.

előadó bíró

Dr. Molnár Ágnes

bíró

A kiadmány hitelül:

Récsi Imréné
bíróági ügyintéző